

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

№. 12.

Luni, 24. Martie

1847.

ТЪРГЪЛ ОКНЕІ.

Отъла аре невое де петречері прекъм тръпъла де хаіне, прекъм окіі сеі де лъміпъ ші сѣлетъла сеѣ де плъчере.

Еі віне! Еѣ ам хотърѣт съ петрек кътева зіле до търгъла Окнеі. Nime нѣмі поте дшпѣта: аста а атърпат дела воінда теа, къчі, тревбе съ щіці, еѣ ам о воіндъ фоарте чѣдатеъ: пъпъ че нѣ воіѣ воі нѣ тѣ пѣѣ ла масъ такар съ щіѣ къ се рѣчеше сѣпа; пъпъ че нѣ воіѣ воі нѣ къпт, такар съ щіѣ к' оіѣ къпѣта къпънеме лѣ Ліст; пъп че нѣ воіѣ воі нѣ іѣбекъ такар съ тѣ іѣбіаскъ тоге дамеде челе фрѣмоѣе.

Дар, спънецімі, фостаці ла Търгъла Окнеі? — Дакъ нѣ, еѣ въ дндемѣ съ мерцеці; дакъ дін противъ аді фост, въ дндемъ съ маі мерцеці ші нѣ веці оі къці.

Нѣ въ сѣѣтѣескъ съ візітаці кіар гропіле Окнеі де тнде се скоате сареа, къчі де ші м'ам дкредіада дін есперіендъ къ тѣлці дін Дв. аведі інімъ де геадъ ші сѣнде де лімонадъ — ла чеаа че се атіпѣ де компѣтіре, інтерес пѣвлік, ші алтеле, — дар тотъші нѣ воіескъ съ факън таблоѣ де зрсіта крїміналіцілор, къчі сѣпт окішорі, каре н'ар тревбі нѣмаі пентрѣ а-тѣта съ плъпъгъ, ші ініміоаре каре ар тревбі пентрѣ алт чева съ батъ.

Мѣлці 'мі аѣ спѣс къ еѣ сѣатъп а фі зп місантроп, ші еѣ маі къ ам крезѣт'о: релеле лѣмеі аѣ пѣтѣт съ тѣ десѣсте де лѣме; тѣлте нѣмі плак; пентрѣ тѣлте хѣлескъ, къ кът пентрѣ маі тѣлте воескъ съ тѣ арѣт філантроп. Де ачеаа, акъм маі тѣлт нѣ зік декът въ роу не воі чеі че прівіегеді сѣртеа крїміналіцілор, съ між-лочіці аі трѣта маі оменѣѣе. Е десѣла ка зп віноват съ фіе осѣндіт де крїмѣла сеѣ ші де аспрїмеа лецілор, дар нѣ ші де рѣзтатеа оаменілор. Пентрѣ сѣлетъла сеѣ о хранъ чева маі вѣнішоарѣ, пентрѣ тѣ-дѣлареле сале о хаіпъ чева маі днгрїжітѣ, еатъ тот чеі трѣвбе.

Спънѣ къ одініоарѣ о рѣндѣнікъ сѣѣ скѣпат не гроапа Окнеі, ші ар фі къзѣт не врадеде зпѣі осѣндіт, кареле 'і ар фі фѣѣт зрѣтѣорѣла къптек:

„Спънемі, драгъ рѣндѣнікъ,
Тот лѣчеше сѣпѣтѣла соаре?
Стеаоа теа дін чер нѣ нікъ?
Кърѣе апа ла ісвоаре?”

Спънемі аі възѣт вр'о даѣ
Не Гафїда теа іѣвїтѣ,
Пѣ а теа матъ, пѣ ал меѣ татъ
Ші дѣтѣрава теа дорїтѣ?”

Есте чїнева не лѣме
Съ гѣндіаскъ л' а теа соартѣ;

Поменице аа меѣ нѣме
Оменіреа чеа дешартъ?

Мі аі адѣс вр'о весте вѣпъ;
Дімі презічі тѣ врези віне?
Къчі, ваі міе! де о лѣпъ
Моартеа кемѣ ші нѣ маі віне. . шчл.

Дар съ лѣсъм фантастагоріеа драмеі.

Въ коворіді де вале дп тѣргѣ, внде поетѣл — дак' ар фі врезнѣл — адоарте дп весела тѣртѣрѣ а Тротѣшѣлѣ; внде фрѣтѣседа фемеілор деспѣгѣеѣше пе патѣрѣ де міі де алте слѣденіі че пот съ фіе дп Молдова, внде сімпліатеа се дпгѣлъ къ елеганца; внде modestiea се дптрече къ певіповѣдіеа; внде пріетешѣл се дпгѣлѣше къ аморѣл, ші внде чінева дпгѣлѣше ачеа че нѣ аѣеантѣ.

Аколо веді гѣсі фраді ші пріетені; аколо веді петрече зіле ферічіте жѣкѣнд ла валѣрі фѣр' а ші а жѣка, тѣпкѣнд фѣр' а въ фі фоате, дпаморѣндѣвѣ фѣр' а фі дпамораді, ші dorind ачеа че п'ар треѣві съ doridі.

Аколо нѣ веді дпгѣлні етікета каре с'а лѣдіт де пріп орашеле челе маі марі а Европеі пѣлъ ші пріп тѣргѣшоареле челор маі мічі провиндіі а Молдовеі. Дателе, фѣрѣ а фі стрейне де естетікѣ, нѣ аѣ претендііле капрідіоасе а дешѣртѣчівнеі ка пе аіѣреа. Нѣ те дптреабѣ де аі воеріе саѣ де ешті дп слѣжѣвѣ пентрѣ ка съ фіі дп содіетатеа лор; нічі дакѣ аі фрак ші тѣпѣші алѣе пентрѣ ка съ інтрі дп контроданѣ. Асеміне меріте ші дрітѣрі че пе ла Фокшані тревѣіе съ ле аіѣвѣ чі нева пеапѣрат, дп тѣргѣл Окпеі сълт рідікѣлѣсе. Аколо мерітѣл персонал е маі віне хѣрѣзіт фіеѣе-кѣрѣіа декѣт ла о ін-

стандіе жѣдекѣторѣаскѣ внде се чер челе маі адесеорі формалітѣді петревѣпчоасе.

Дар че фак! Вѣд къ ам фѣкѣт о еле. діе поетікѣ фѣрѣ съ прінд де весте къ скрііѣ дп прозѣ. Поате алдіі воеск съ шіе ші алт чеѣа деспре тѣргѣл ачест ферічіт. Шіѣ къ вп деографѣтѣ ва дптреѣа, кѣм стѣ тѣргѣл ачеста дптре тѣндіі Карпаділор; шіѣ къ вп мінералогѣтѣ ва дптреѣа, че фел де саре есте ла окѣл ші че фел де піетре пе талѣл Тротѣшѣлѣ; дар аша прекѣм еѣ нѣ ам кѣпошідіѣ нічі де деографіе, нічі де мінералодіе, нічі де математікѣ, ле рѣспѣнд къ нѣ ле пот да лѣтѣрпѣе дпайнте де а'мі да лекціі.

Шіѣ къ поате съ маі фіе вп літерат каре съ тѣ критіче де алеѣереа съжѣтѣлѣі, кѣрѣіа дп даѣ тоатѣ дрептатеа фѣр' а тѣ пѣтеа десвініі. Дар ам вп кѣѣнт: декѣт съ м' апѣк съ пѣпг лѣкѣрѣрі вредніче де рѣс; декѣт съ дескріі воіажѣрі пе каре нѣ лѣам фѣкѣт нічі одатѣ; декѣт съ дескріі ресѣоасе кѣнд ѣаѣ кафе; декѣт съ фак тѣѣлѣрпѣ де фѣртѣпѣ ші де сѣѣртареа корѣѣіеі шезѣнд дп касѣ статорнікѣ, маі віне воіѣ фаче ачеа че воеск, кѣчі пѣмаі кѣнд воеск сълт ші скріітор, ші астор, ші салахор, ші поет ші орі ші че; іар кѣнд нѣ, дпмі трек вреѣеа кѣпѣнд, рѣжѣнд, глѣмнд, шезѣнд, тѣпкѣнд, dormind, вісѣнд шчл. Лас алтора съ кѣпте фаптеле стрѣтѣошілор, прогреселе ѣаѣкѣлѣі, ші еѣ воіѣ рѣѣе.

Дар съ віѣ ла съжѣтѣл меѣ.

Ка съ дпдеплінеск тѣтѣ даторіа ѣоіі скріітор пегѣндітор, аші гѣсі тѣлте де зіс: аші арѣта кѣм се скалѣдѣ оаменіі дп Тротѣш; аші дескріе кѣрѣереа вндѣлѣсѣ а ачестѣі рѣѣ; аші пѣшѣра піетріле челе

марі ші челе маї мічі каре ресар не лъпгъ ачест рѣѣ ка флориле не лъпгъ алте пѣрае. Дар петречереа теа не локъриле ачесте а фост еарна, кънд чинева е силит съ се окъне де vizite, де валъри, де seripade, де петречері ші де кънощинга челор че тръеск дп търгъл ачеста. Социетатеа аиче се дппарте дп треі класе: повилі, шаѣгъї ші пегвѣиторї. Де аш вої аш фаче ші маї тълте класе; аш деосевї жїдовїї дпн крещїні, дїганїї дпн гречї, сѣрвїї дпн ромъні, воерїї чеї маї мърїшорї дпн чеї маї мърънцъї; дар дпнї вїне маї вшор съ зїк де треї класе ценерале. Окъпадіеа чеа маї дпсетпатъ а окпенїлор есте сарае: внїї о тае ші внїї о спекълеазъ.

Катарара есте ка зп порт ал негодълвї ші катарашъл ка зп ацент ші патрон ал Окпенїлор. Соког къ е де прїсос съ въ тълмъческ че ва съ зїкъ катараш: щїдї къ окпеле сзпг date дп arendъ ші ле цїне зп воер дела Бъкрещї, ші дар тревъе съ дпцелечецї къ кътърашълвї есте дпкредїпдатъ къвтареа ші тот интересъл слъжвей. Кътърашъл се скїмъбъ ка ші арендаторъл. Ачел де астъзї есте зп om vrednik de лавдъ. Еѣ дпсъ пъл воїз лъзда пентрѣ ка съ пѣ креадъ ел дпсзшї къл тългълеск, дар воїз зїче: ферїче де ачела че щїе а zїdї monumente дп ініміле оамепїлор!

„Чїне а 'тподовїт кътаре вїсерїкъ? — Лъчепъл! — Към тръеск кътърїї серманї? — къ ажторъл кътърашълвї! — Чїне а 'пвълїт каса кътърей вѣдъве? — Лъчепъл! — чїне а 'пзестрат кътаре фатъ серманъ? — кътърашъл!“

Ачесте сѣ ворвеле овъещї.

Дар . . . съпїзда де постъ мїа венїт шї тревъе съ зїк: Adio ла търгъл Окпей! 1847, Ianvarie 8.

Г. Сїон.

Плъгърїа шї пѣсторїа саѣ дппърдїреа вней мошїї дп деарїне шї фзражърї.*)

Стѣдіа компаратївъ а агрїкълтърей дпн Молдавїа къ ачел дпн Церманїа, Франда шї Енглїтера, се пѣте редъче ла прїнчїпїї атът де сїмпле, кът фїе чїне къпоскънд дръмъл че аѣ дъс не алте падії ла о старе дпнаїтатъ де економїе, съ поатъ пѣшї къ дпкредере дп тоате лъкрърїле де десвълїре а індустрїей агрїколе дпн патрїе.

Мъестрїа агрїкълтърей се еспїне къ термїнї фоарте лесне де дпцелес; дпсъ токмаї ачестъ вшърїндъ, пърътъ дп теорїе, фаче ка агрїкълтѣра резопатъ съ фїе чеа маї греа, чеа маї адънкъ шї чеа маї дпвѣдатъ дпн мѣестрїїле індустрїале, дъпъ към зїче зп вестїт скрїїтор енглез.**)

Шї дп адевър, чїне пѣ щїе къ індустрїа агрїколъ есте мѣестрїа каре prodъче пълптеле шї дпмълцеще довітоачеле неапѣрат тревъїтоаре пентрѣ дпдестълареа невоїлор отълвї? Шї прїп ѣрмаре, чїне пѣ щїе къ пѣтългъл вней мошїї се дппарте

*) Акъм кънд о партїдъ орекаре се дппълпъ шї ла пої а пѣта шї а дпфера економїа вїтелор, ка о вїацъ кърат nomадїкъ, кареа ар тревъї а се пъръсї, деспредъї шї стерпнї къ тотъл, е де интерес а чїтї шї зп контра. Де ачееа ретїпърїт ачест артїкол шї дп фоїеа пѣстръ; вїне ера дакъ дп авеам шї маї комплет.

Red.

**) Хъме, дп історїа Енглїтерей.

дн дѡбъ пѣрді, дѣпъ ачесте дѡбъ скопѣрї а агрікултѣреї? Днсъ кѣтъ днтіндеге де пѣтънт тревѣе съ дѣм фїе кѣріе дїн ачесте дѡбъ ратѣрї а економїеї, шї че дпрїзрїре практикѣ поате съ айбъ о днтпѣрдіре де пѣтънт асѣпра венїтѣлї пѣвлїк шї партикуллар, дѣпъ кѣтъ се ва кѣтъта ачеста маї пѣлат кѣ пѣсторїа саѣ маї пѣлат кѣ пѣлгѣрїа; аколо днтїмпїнѣтъм гревѣтѣдї маї марї декѣтъ кѣтъ пот а шї ле дїкїнї оаменїї де рѣнд. Спре а дїлѣтѣра тоате гревѣтѣдїле, вом лѣа дн ажѣтор есперїендїа вѣкѣрїлор трекуте, вом ащерне дїнаїтѣа Молдовенїлор прїнчїпїле радїкале а агрікултѣреї падїлор чївїлізате шї дїн пѣдїрїле алтора, вом днвѣда ачѣеа че тревѣїт а фаче, пѣнтрѣ ка съ пѣтем аѣеа о агрікултѣрѣ днвогѣдїтоаре, прогресївѣ шї просперѣ, пѣ пѣмаї пѣнтрѣ тїмпѣл де фадѣ, дар пѣнтрѣ шї ачел вїїтор.

Кѣнд кѣтътъм ла старѣа дн каре се афла Церманїа кѣ чїнчїзечї де ані маї дн зрѣтъ афлѣтъ, кѣ пѣтънѣтѣл мошїїлор еї се днтпѣрдеа дн кїпѣл зрѣтѣтор: $\frac{4}{5}$ ера менїт пѣнтрѣ продѣчерѣа грѣпелор шї о а $\frac{1}{5}$ парте, пѣнтрѣ ачѣа а фѣражѣрїлор; астѣзї днсъ ачѣастѣ царѣ, атѣтъ де днпїнтатѣ дн агрікултѣрѣ, аре о днтпѣрдіре кѣ тотѣл деосевїтѣ де ачѣа веке, пѣмаї „о а $\frac{1}{5}$ парте дїн деарїне продѣче грѣпѣ шї $\frac{4}{5}$ фѣражѣрї.“*)

Цѣара дн каре гѣсїтм астѣзї о днтпѣрдіре че сеатѣпѣ кѣ ачѣеа че се афла дн Церманїа кѣ 50 де ані маї днпїнте есте Францїа; аколо домпѣще пѣлгѣрїа;

їар цѣара дн каре гѣсїтм о днтпѣрдіре че сеатѣпѣ кѣ ачѣеа де астѣзї а Церманїеї, есте Енглїтера, аколо домпѣще пѣсторїа. Се кѣтътъм дарѣ маї де апроапе дн агрікултѣра Францїеї шї а Енглїтереї, ка съ vedem дн че стѣ вѣнѣтатеа пѣлгѣрїеї шї а пѣсторїеї.

Кѣ зп век маї днпїнте пѣ ера нїчї о деосевїре днтре агрікултѣра енглезѣ шї днтре ачѣа франдезѣ: пѣлгѣрїа шї пѣсторїа дншї днтпѣрдеа пѣтънѣтѣл зпѣї мошїї днтр'о пропорцїе, че сътѣпѣа фѣрте пѣлат дн ачесте дѡбъ цѣрї. Де атѣнче шї пѣлѣ астѣзї, Францїа аѣ апѣкат пе калеа пѣлгѣрїеї; їар Енглїтера пе калеа пѣсторїеї шї аѣ ажѣнс де а авѣ астѣзї резлѣтателе зрѣтѣтоаре: „Дн Францїа зп ектар де пѣтънт адѣче пѣмаї 204 леї; їар дн Енглїтера 456 леї.*) Кѣ зп кѣвѣнт, кѣ кѣтъ днтр'о цѣарѣ пѣлгѣрїа се гѣсеїде маї днтїнсѣ декѣтъ пѣсторїа, адїкѣ: кѣ кѣтъ днтїндѣреа деарїнїлор есте маї маре декѣтъ а фѣражѣрїлор кѣ атѣта венїтѣл мошїїлор есте маї мїк, дѣпъ кѣтъ vedem ачѣаста дн Францїа; шї дїн протївѣ, кѣ тот днтр'о цѣарѣ, пѣсторїа ковѣршеїде пе пѣлгѣрїе, кѣ атѣта венїтѣл мошїїлор есте маї маре, дѣпъ кѣтъ vedem ачѣаста дн Енглїтера, Церманїа, Оланда, Белцїа шї Елзас.

Кѣпоскѣнд акѣтъм резлѣтателе прїнчїпїлор пѣсторїеї шї а пѣлгѣрїеї, де пе есперїендїїле фѣкѣте дн Церманїа, Францїа шї Енглїтера, с'ар кѣвѣнї ка съ траѣпѣт шї дїн агрікултѣра Молдавїеї прїнчїпїл ра-

*) Vezi Emile Jacquemin, дн картеа l'Allemagne, agricole, industrielle et politique, edїїїа дїн 1843, паїїна 47.

*) Vezi memoarele чїтїге ла академїа шїїндѣлор дїн Парїс де кѣтрѣ D. Dezideris: де пѣтат ал Дордонїеї дела 1843 днкоаче, че саѣ пѣвлїкат шї дн жѣрналѣа le Siècle.

дікал ал лѣкрърілор салѣ трекъте ші презенте, ка аша щінд знде ам фост ші знде ам ажънс, се пѣтем алецѣ калеа пе каре авем съ апѣкъм дн вѣторіме.

Еѣ нічі декъм нѣ тѣ сътедеск де а днтрепрінде съ фак аіче о еспѣнере деплінь; къчі спре ачѣаста се чер о тѣлдіме де докзменте автентіче ші маі тѣлт днтінде де кът ачѣа че н'ам хотърѣт а да ачестві артікол.

Еѣ сімдеск чева негрѣ ші греѣ, че тѣ змпле де гріжі ші де днтрістаре, ші дар ла вѣтоареа просперітате а агрікълтѣреі патріеі прівінд, тѣ дѣвѣръвѣтез а зіче чева такар, рѣгънд пе фіе-каре де а пріімі декларадія тѣа, къ дн тоате фак австракдіе де опі че персоналітате.

Нѣ есте маі mare dășman ал інтересрілор поастре декът ігнорандія; пе ачѣаста, маі днаіте де тоате, аш тѣстрао къ амѣрѣа че о поате гъсі чінева дн кърѣла D. de Gasparin?*) . . . Аѣ доарѣ агрікълтѣра деріі нѣ се афлѣ дн прогрес? Аѣ доарѣ къщівріме тошілор дн кърѣере де 15 ані нѣ с'аѣ ддоіт, днтреіт, ва дн къ ші днпѣтріт пе зне локърі? Аѣ доарѣ нѣ се арѣ астьзі дн деарѣ дін зі дн зі тот маі тѣлт? Че зік економіі пострі де астьзі деспре лѣкръріле лор? Нѣ дн чеп а спѣне къ фалѣ лѣкрѣл ачѣла чеі о къпѣ маі тѣлт ші дн каре се сілеск ка зпѣл пе алѣл съ днтреакѣ. Презентѣл агрікълтѣреі молдовене пѣл азз роеліодѣл

тоді? Каре економ нѣ се сілесѣ аш тѣрі царініле? Ам фѣкът тѣлте арѣтѣрі, днті мерѣе віне велніда. Іатѣ пріпчпѣл радікал ал агрікълтѣреі де астьзі дн Молдавіа ші маі алес дн деара де сѣс. Чер акъм дела тоді пропріетаріі ші арендаріі дерѣі, ка сѣті спѣлѣ де каре пріпчп се дін: де пѣсторіе? Кънд поі ведем къ спекъладіа вітелор аѣ ажънс а фі о повоарѣ печесаріе ші пѣтѣрѣл лор аѣ скъзѣт дн грѣмада попорѣлѣі. Де пѣл гѣріе? Кънд поі ведем къ пе де о парте преѣл пѣнеі съ тот рѣдікъ; ші пе де алта економѣл есте невоіт аш преѣаче пѣінеа дн спіртѣл ачѣла, днпротіва кърѣе одініоарѣ воерімеа деріі фѣкъсе черере ла Домн. *)

Пріпчпѣл пѣсторіеі домнеа дн царѣ пе тімпѣріле кънд воеводѣл Калтемір зічѣа къ зо вѣк маі днаіте, къ молдовеніі арѣ пѣдін, самѣнѣ пѣдін, ші сѣ черѣ тѣлт. Пе кънд вітеле молдовене ера вестіте ші маі къ сеамѣ каіі чеі дін партеа тѣнтѣлѣі нічі ла фѣптѣрѣ, дѣсѣ фоарте вѣртоші ші траінічі ла тѣнкѣ ші ла копіте аша де тарі, днкът нѣ аз треѣвіндѣ де а фі потковіді, такар де ші аѣ а мерѣе ла опі че дрѣмѣрі греле; іар чеі дін партеа къмпѣлѣі маі тарі ші маі фрѣтоші ла фѣптѣрѣ, потрівіді ла чолап, маі гравнічі ші маі траінічі, ші нѣ сѣнт іѣвіді пѣмаі де леші ші де зпгѣрі; чі ші де тѣрчі, каріі аѣ ші паріміе: Аѣем ділѣвірі, богдат вартірі меншѣрдір. Аѣкът зп тѣлѣр персіенеск ші за кал молдовенеск

*) Bezî scrioarea de agriculteră par Mr. le Comte de Gasparin, pair de France membre de l'Académie des Sciences, la locul unde zice l'ignorance est le plus grand ennemi de nos intérêts.

*) Bezî анафораа аднѣрїі обществї кърѣ Домнѣл А. К. Маврокордат дін 1783 Іаіне 15. дн кълндарїѣл дін 1845.

сънт маї сльвїдї де кѣт тодї чеїмалцї. *)
 De ар фї пѣсторїа дн агрїкълтѣра де а-
 стѣзї а церїї; атѣоче ам тревѣї съ авем
 режмлатѣрї апалоаце кѣ ачеле а енглезї-
 лор, шї вїтеле молдовене съ фїе астѣзї
 аша де вестїте ка ачеле енглезе шї ма-
 цеаре, а кѣрора репѣтадїе нїче ера кѣпо-
 скѣтѣ дн лѣте, пе кѣнд ачеле молдове-
 не ера агѣта де кѣзтате! De ачеа, ватѣр
 де аш авеа днпротїва теа пре тодї го-
 сподарїї церїї, нѣ тѣ воїѣ сфїї але спѣне,
 кѣ с'аѣ авѣтѣт дела прїнчїпѣл пѣсторїеї,
 кѣ аѣ лѣсат калеа чеа веке шї вѣтѣтѣ,
 пре каре мерцеаѣ вѣтрѣнїї, шї нѣ пѣмаї
 вѣ аѣ пердѣт авантажїрїме еї, дар апої аѣ
 шї апѣкат о кале нѣѣ, некѣпоскѣтѣ, а кѣ-
 рїа фолосѣрї презенте сънт ефетере пре-
 гѣтїнд о вїїторїме прїмеждїоасѣ пентрѣ
 царѣ! Шї дн адеѣѣр, че фачем пої кѣ
 пѣгѣрїа де астѣзї? Стоарчет авѣдїа че
 аѣ грѣмѣдїт веакѣрїме трекѣте дн пѣтѣп-
 тѣл церїї, фѣрѣ чеа маї мїкѣ пѣсаре де
 вїїторїме шї де вїпеле обѣдѣск!

Кѣнд чїнева нѣ пѣстрѣазѣ кѣ сфїнде-
 нїе овїчеїѣл чел векиѣ шї вѣн ал церїї, де
 вѣнѣ сѣатѣ, ел есте аша де орвїт, кѣт
 нїчї пе алтѣл ноѣ де каре се апїнѣ съ пѣл
 поатѣ кѣпоаще де вѣн саѣ де рѣѣ: кѣчї
 кѣм с'ар пѣтеа тѣтпла алїнтреле знїї, че
 мергѣнд дн вобот шї вожѣвїнд, пѣрѣсе-
 ще челе веки, де шї сънт вѣне, шї се а
 пѣкѣ де челе нѣѣ, де шї сънт реле? Нѣ!
 Нѣ тоате челе веки сънт реле, дарѣ нїче
 тоате челе нѣѣ вѣне. Орічїнеа агрїкълтѣ-
 реї молдо-ромѣне есте фѣрте веке, прїн-
 чїпѣл еї дн гѣсїм дн агрїкълтѣра фаїтѣ-

*) Скрїсоареа Молдовеї фѣкѣтѣ де военѣдѣл
 Каутемїр.

сеї цїнте, ла кареа се пѣтеа шї дїктаторї
 ачеї че се окѣпа кѣ пѣтѣпѣтѣл. Ла Ро-
 манї, токмаї шї дн ал доїле вѣк маї дн-
 пайнтеа ереї крещїненцїї, се кѣпоащеа пѣ-
 сторїа агѣта де вїне, кѣт Катон чензорѣл
 днтреват: каре ар фї чел маї дїнтѣїѣ шї
 маї сїгѣр мїжлок де днавѣдїре дн агрїкъл-
 тѣрѣ? рѣспѣнсе: Bene pascere, адїкѣ,
 дѣпѣ кѣм фѣчеаѣ молдовенїї пѣлѣ маї
 дѣзпѣзїї. Днтреват дѣпѣ ачеа, каре ар
 фї чел де ал доїле мїжлок де днавѣдїре?
 Рѣспѣнсе: Mediocriter pascere, шї каре ар
 фї чел маї де пе вртѣ? Рѣспѣнсе: Male
 pascere, днкѣт кѣ сїстемѣл пѣсторїеї шї
 рѣѣ пѣскѣндѣсе, тот се днавѣдїре чїне-
 ва. Днпѣ се лѣсѣт векимеа, кареа де шї
 депѣртатѣ де ної, тотѣш днкѣ се пѣстра-
 сѣ дн царѣ, шї съ пе днтоарчет їарѣш
 ла падїїме лѣмїнате шї прїн цїфре статї-
 стїче се пе днкрѣдїндѣт шї маї тѣлѣт, кѣ
 кеар рѣтѣшїдѣрїме днвекиѣлѣї трѣнкїѣ ал
 агрїкълтѣреї стрѣтмошецїї, пе каре ам дн-
 дрѣспїт ал кѣрма, сънт маї преферавїме
 декѣт ефетерїме поастре лѣкрѣрї дн дї-
 рекѣдїа прїнчїпѣлѣї пѣгѣрїеї.

D. Michel Chevalier *) окѣпѣндѣсе кѣ
 прїнчїїїме пѣсторїеї шї а пѣгѣрїеї зїче,
 кѣ дн Енглїтера вѣде домнеще пѣсторїа,
 23 мїліоне де ектаре, лѣкрате де 8 мїл.
 де оаменї, даѣ 5; дн време че дн Фран-
 цїа, вѣде домнеще пѣгѣрїа, 43 де мїл.
 де ектаре, лѣкрате де 21 мїл. де оаменї,
 даѣ пѣмаї 2. Тот пе о днтїндере де пѣ-
 тѣпѣт, енглезїї дїн де патрѣ орї маїмѣлѣте

*) Безї бїбліографїа фѣкѣтѣ де ачест депѣтат
 шї професор де економїа полїтїкѣ ла коле-
 жїїа Францїеї дїн Парїс дн жѣрналѣ де а-
 грїкълтѣрѣ дїн 1845, фаца 259.

вите декът французіи, ші вителе енглезілор съвт дндойт маі греле декът але французілор. Аша даръ тот де не о деопотривъ днтіндеге де пѣтънт, енглезіи капѣтъ де онт орі маі мѣлтъ хранѣ декът французіи. — Ън агрѣкълтор енглез продвче 2145 леі, іар ѡн агрѣкълтор француз нѣмаі 645 леі*), кѣ тоате кѣ чел днтѣѣ аре нѣмаі жѣмѣтате де днтіндегеа пѣтънтѣлѣ челѣ днтѣѣ, кѣ ѡн кѣѣнт, енглезіи капѣтъ кѣ нѣсторіа 10 грѣвде днт ѡна де семѣндѣ; іар французіи кѣ пѣгѣрѣа авіа нѣмаі 5. — Амперѣгеа пѣтънтѣлѣ ѡнеі мошіі се фаче дѣпъ ачесте дѡѣ прѣнчѣне, ші дѣпъ днтѣетатеа че вом да пѣгѣрѣеі саѣ пѣсторіеі вом довѣнді реѣлѣтате вѣне саѣ реле. Де вом лѣа прѣнчѣлѣ пѣсторіеі, адѣкѣ: не ачел векиѣ ші вѣн че саѣ пѣрѣсѣт, атѣнче вом мерѣе не калеа Церманіеі, Фландреі, Оландеі ші Енглітереі. Де вом лѣа прѣнчѣлѣ пѣгѣрѣеі, ачела ла каре пѣѣѣм астѣѣі, атѣнче апѣѣм не калеа кѣпоскѣтъ де реа, не каре о аѣ пѣрѣсѣт Церманіа ші Енглітера, ші днт каре астѣѣі днсаш Франѣа се сімѣе де а скѣпа дѣпъ кѣм не пѣтем днкредѣнда днт тоате лѣкрѣрѣле вѣрѣадѣлор че се окѣпъ кѣ асете не проблемете: Ам ачѣастъ дѣреѣѣе вѣ. зврѣм ші не авторѣл**) чел маі попѣлар днт Франѣа, кареле аѣ ажѣнс а ѡі ѡн Беранже, дн прѣвѣреа агрѣколѣ еспрѣмѣндѣѣѣ

*) Bezé édition de 1844 а вѣрѣѣлѣ: La France et l'Angleterre comparées sous le rapport des industries, agricole, manufacturière et commerciale, par Gatineau de la Roche, ancien élève de Rovelle, pag. 29.

**) Bezé Maître Jacques Busault дн le guide du comius et du propriétaire, фадѣ 29.

дн вртѣторѣл кѣп: Plus on sème, moins on récolte — Plus on veut avoir, moins on a.

Si tu veux du blé, fais des prés.

Le près donne du foin, le foin nourrit le bétail.

Le bétail fait du fumier et le fumier produit du grain.

Les prés reposent la terre de blé, vous aurez après un prés triple récolte de blé.

Aussi, ai-je dit, qui laboure toujours, ne portera point culotte de velours, et celui qui ne fait pas de prés ne récolte pas de blé.

Ам котро аѣ апѣкат агрѣкѣлѣтра молдовенѣлор? Ашаі кѣ мерѣе не калеа че о лѣсарѣ Церманіа ші Енглітера ші днт кареа днсаш Франѣа се сімѣе а се авате? Съ не фолосѣм дарѣ де черкѣрѣле фѣкѣте де паѣѣле чѣвѣлѣзате, ші се не грѣвѣм а не днтѣарче ла сістемѣл векиѣ де економіе а дѣрѣі, ла ачел сістем де пѣсторіе че есте астѣѣі адопѣат де тѡте паѣѣле че просперѣѣѣ дн агрѣкѣлѣтрѣ. Тѣмпѣл де дндрѣнтаре днкѣ пѣ е треѣѣт, ші, де ші нѣмаі де пѣдѣн тѣмп неам рѣтѣѣт, тотѣш чѣкатрѣчѣле рапелор че неаѣ фѣкѣт позѣтатеа пѣгѣрѣеі пѣ се вор шѣрѣе нѣчѣ дѣла вртѣмѣіи пострѣ. Дорѣнда нѡстрѣ арѣ, ка съ не опрѣм ші съ пѣ маі тѣрѣм рѣѣл, спре а пѣ ажѣѣе ка днт днсаш авѣѣлѣ лѣкрѣлѣі се рѣсарѣ ші ла поі дн дарѣ пропѣшѣрѣле. Де ам воі съ не днвѣѣѣм днт паѣѣма ші іспѣта алѣора ші съ не фолосѣм, атѣнче дн лок де а кѣѣта де а тѣрѣ днт зі дн зі дѣрѣнѣле, де а не днкѣрка кѣ повоара ѡнеі мѣнчѣ, маі марѣ де кѣт пѣтереа че авем спре а о фаче дѣпъ кѣм се кѣвѣне, де а лѣкра мѣлтѣ днтіндеге де пѣтънт кѣ мѣлтѣ кѣлтѣѣлѣ, ші

prin ȧrmare, de a dobândi produs̄ter̄i sc̄m-
pe şi p̄dine: mai vine ce kv̄t̄m a sc̄ote
din p̄d̄in p̄tm̄nt m̄l̄t̄ road̄, prin ȧr-
mare, kv̄ p̄d̄in̄ kv̄lt̄veal̄, şi efit̄n̄, şi
kv̄ at̄ta mai efit̄n̄, kv̄ kv̄t ne vom d̄ine
mai m̄l̄t de p̄storie dek̄t de pl̄ḡrie.
K̄v̄ şi kv̄v̄nt moldovan̄l̄ adopt̄nd o agri-
kv̄l̄ter̄ rezonat̄, fie konservat̄iv kv̄ d̄i-
sчернитате дп овиче̄зр̄иле челе веки а cerēi
şi проп̄шитор kv̄ p̄v̄den̄cie дп л̄кв̄р̄иле
челе н̄б̄, каре с̄v̄nt c̄l̄id̄i c̄v̄ д̄t̄rod̄v̄k̄.

I. Ionescu.

A N A Ş I A R A N Ţ L.

(Къптек век̄т̄.)

I.

Ox! aчел арап
Neḡr̄ şi kv̄zat,
Şi kv̄ солз̄и не кап,
Ч̄v̄nit de kv̄рсат,
Ţ̄nde'l̄ vez̄i д̄т̄вл̄жд̄,
N̄v̄ mai под̄и р̄ж̄жд̄.

Şase galioane
La Бръла с̄v̄c
Marf̄ de кокоане
Pent̄r̄ m̄lioane
Т̄v̄р̄ч̄и а̄v̄ ad̄v̄c.

Apa ж̄v̄на флоаре
Дела Фил̄ин̄и
Vine р̄ж̄з̄тоаре
Ka o с̄v̄р̄з̄тоаре
La Бръла 'n Ск̄ӣ.

Iar aчел арап
Neḡr̄ şi kv̄zat,
Şi kv̄ солз̄и не кап,
Şi ад̄ж̄к̄ kv̄рсат,
K̄v̄ м̄в̄стаца рас̄v̄
Z̄iche: че ф̄р̄з̄тоас̄v̄!

II.

Noaptea peste val̄v̄r̄i
C̄v̄ l̄v̄s̄ de свор;
Tr̄istele кавал̄v̄r̄и
Р̄v̄с̄v̄nt̄ не тал̄v̄р̄и
К̄v̄п̄тече de dor.

Apa ф̄р̄з̄т̄v̄ш̄ик̄
Ne'п̄четат пл̄v̄п̄цеа
Şi 'nt̄r'o л̄v̄т̄р̄ич̄ик̄
D̄v̄л̄чеа m̄it̄it̄ик̄
D̄v̄н̄v̄реа тречеа.

Apo, An̄iшоар̄,
К̄р̄ин̄иор̄ пл̄v̄п̄жд̄,
Пас̄v̄ре че своар̄
Şi с̄v̄nt̄ ар̄ин̄иор̄
П̄v̄не кап̄л̄ в̄л̄жд̄.“

„Т̄ж̄н̄v̄р̄ ф̄ет̄иц̄
Ka şi tr̄andaф̄ir,
K̄v̄ m̄ik̄ г̄v̄р̄ид̄,
K̄v̄ л̄v̄п̄г̄ кв̄с̄ид̄
Kv̄с̄ид̄ de ф̄ir.

„Vino т̄v̄ kv̄ mine
C̄v̄л̄тап̄ с̄v̄nt̄ ф̄ӣ,
Ēv̄ am ч̄ин̄ч̄и г̄р̄д̄ine,
De сара̄v̄р̄и pl̄ine;
Роаве шан̄те m̄i.“

Apa n̄v̄ р̄с̄v̄н̄v̄се;
Д̄л̄с̄v̄ се 'п̄к̄ин̄;
Л̄v̄на 'n пор̄и с' аск̄v̄н̄се:
Ţ̄ndele п̄т̄р̄v̄н̄се
Таре вол̄вор̄.

Iar aчел арап
Neḡr̄ şi kv̄zat,
Şi kv̄ солз̄и не кап
Z̄iche: Че п̄к̄ат!

(Paris.)

D. Bolintineanu.